

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نياشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

محمد اسحاق برکت

ویرجینیا - امریکا

2009 - 1 - 2

د یوې پوښتنې ځواب

پرې مېرېده پخپل لار سم روان یمه
زه خو لېونی نه یم، ځانبه لېونی کړې
ته!!!!

څو ورځې د مخه چا راته زنگ ووايه ، گوشي مي پورته کړه او معمول په شان سلام مي واچاوه او ځان مي معرفي کړ. هغه سره لدې چې خپل نوم را ونه بنود، افغانی دود او دستور ته يې هم سپکاوي وکړه - روغبر يې هم را سره ونه کړ او ډېر قهرجن او په غصه تيب ريكاردر غنډې په خبرو لگيا شو. ځان سره مي وويلې:

خدای دي خیر کوي، څه آسماني ټکه را باندي ولوېده؟ د روژې مياشت خوهم نه ده چې روژه به ابا نيولې وي او زړه به په انا تسوي!

لنډه يې داچې ده زما په ليکنوکي ځيني بېځايه نيوکي درلودې او د هغو له ډلې نه مثلا ده وېلې زما په ليکنوکي ولي (دری) لغتونه کارول کيږي؟ ولي سچه(پښتو)نه ليکم؟

ما وخنډل او په ډېر درناوي سره مي ده ته وويلې: خير دی روکيه، څه ټکه خوبه نه يې لوېدلې - ته خپلې ټولې نيوکې وليکه زه او نور لوستونکي به يې ولولو او څه به ترې زده کړو، دا خو څه خبره نه ده - نه خپله څه ليکي اونه بل څوک پرېږدي؟

ما غوښتل چې له هغه سره په دغه اړوند نورې خبرې او بحث وکړم خوله بده مرغه ده گوشي کېښوده او نور څه يې ونه ويلې، داسې ښکاري چې دی تل له انټرنيت سره لگيا دی او سايتونه ويني - نو اوس دي ما ته غوږ ونيسي اوڅه چې ليکم هغه دي ولولي.

محترم لوستونکيه:

دا بايد په پام کې ولرو څوک چې څه ليکي په ليکنوکي يې خامخا ځيني تېر وتي ليدل کيږي، لاملونه يې ډېر دي او هغه ټول زه نه غواړم دلته وليکم خودا چې زما په ليکنوکي(دری) لغتونه ولي کارول کيږي اړين گڼم چې څه ووايم: دغه دواړه ژبي زموږ رسمي ژبي دي اود دوو

شريفواو نجيبو قومونو ژبه ده او ډېر وياړم چې زه دپلار او مور له خوا په دغو دواړو قومونو پورې تړلی يم. د وطن ټول قومونه (د وطن بدن) غړي دي، نو ځکه پرما د وطن ټول قومونه او ژبي گرانې دي.

د افغان له پلار او مور په پيداشوي يم ، افغان يم تل به پايښت يو افغان او تل به وايښت يم افغان يم

محترم پوښتونکيه:

ژبه د پوهيدلو او پوهولو وسيله ده، د هيواد ټولې ژبې او په ځانگړې توگه (پښتو اودري) ژبې لکه د دوي قومونو (پښتانه او تاجکان) په کلونو کلونو او د پېړيو په اوږدو کې څنگ په څنگ لکه د دوو وړنو په شان ژوند کړی او د نورو قومونو سره يوځای او په شريکه له خپل وياړلي هيواد څخه دفاع کړيدی.

د دوی کلچر او دودونو يو له بل نه اغېزمن شوي، دوی پخپلو کې ډېرې ورکړې درکړې کړيدي، د زرگونو افغانانو مور په يوه قام او پلار په بل قام پورې اړه لري (زه خپل ځان درته بنيم) ژبو هم يو په بل تاثیر کړی - ډېر لغتونه له (دري) څخه (پښتو) ته اوله (پښتو) څخه (دري) ته نقل سوي آن تر دې کچه چې اوس د دغې ژبې يوه برخه گرزيدلی او ډېر خلک اوس نه پوهيږي چې دغه لغت (پښتو) دی که (دري).

يوه بله خبره مې هېره نه شي او هغه دا چې زموږ ټولې ژبې لکه د نړۍ نورو ژبو په شان له (عربي - ترکي - انگرېزي اردو او ...) څخه هم متاثره سوي او د دغو ژبو ډېر لغتونه زموږ په ژبو کې ځای نيولی او اوس د هغو يوه برخه گرزېدله او دا کوم بد کار نه دی بلکې هغه يې لا پسي شتمنه کړېده او په دغو لغتونو اوس ډېر خلک پوهيږي، خبرې ورباندې کوي او هغه خپله گڼي.

خبره خو هلته ورانه شي چې ډېر لغتونه موږ خپله لرو او يا دې وهانو له خوا ډېر پخوا وضع سوي او په ټولنه کې اوس استعمالیږي، خلک په هغو پوهيږي خو په ډېر خواشینی سره ځيني خلک د ناپوهی له رويه او ځيني په لوی لاس د پرديو په لمسونه داسې لغتونه پخپله ژبه کې داخلوي چې دهغه ورته لغتونه يې زموږ په ژبه په لويه کچه شته يا نوي غلط وضع شوي لغتونه په هغه هيوادکي (ايران)، خپلې ژبې ته راولي چې دا کار د خپلې ژبې او هيواد سره لويه جفا ده او دغه وطن پلورنکي

به نه تاريخ وپېښی او نه خلک. لعنتونه دي وي په دغسې خلکو!

په ژبو کې تبعيض لويه او نه بېبډونکي گناه ده، اوسنی ناورين کوم چې په هيواد کې روان دی او زموږ ملي وحدت ته يې سخت زيان رسولی يو لامل يې هم لساني تبعيض دی چې د ځينو معلوم الحالو کړيو (خراسانيانو؟) له خوا د (ايران) آخندي رژيم په لارښوونه او دستور په لار اچول سوېده. بڼه به دا وي چې له دغسې تبعيضونو لاس واخلو او د **ملي وحدت** لمن ونيسو تر څو واقعي سوکالي موپه برخه شی له ټولو عجيبه، د خندا وړ او (ايرانيانو) سره د دوی د اړېکو او جاسوسۍ بېلگه داده چې په سل کونو پنځوس شپېته کاله د مخه وضع شوي لغتونو کې يې دغه څو د کولو په شمېر لغتونه (پوهنتون، څارنوال ، ولسوال، بناړوال او ...) غوره کړي او په دغو پسې يې پايڅې او لستونې بېدې وھلي او لگې ادبي او مظاهري کوي چې موږ دغه نومونه نه منو چې په موږ له اسمانه تندر لوېږي - موږ (دانشگاه ،

تيمارستان، شهرداری او ...) غواړو او پلمه يې داده چې (ما در پوهنتون درس خوانده نيمتوانيم

!!!) نو بيا گورئ چې د (سترجنرال، مارشال ، ډگرجنرال او ...) په مقابل کې دوی هېڅ

حساسيت نه لري او نه وايي چې موږ (سرلشکر، ارتشيد، سپهبد، سرهنگ ، سرگرد او ...) غواړو، دا ولې؟ دا ځکه چې په دغو کې ډېرې د دوي جنرالان دي او د (خراسانيانو؟؟) ډله ده چې پخپل زړه او پخپل فرمان يې رتبې اخيستي او که څوک دغه نومونه پرې کېږدي څوک

به يې ونه پېژني او د دوی به (ډېپ اوسامانه) ورکه شي له دوی نه به (فېشن او درشن) ورک شي ځکه چې دوی په دغو پسي جهاد؟؟ کړی دی؟. يا للعجب !

يادونه :

دلا زيات معلوماتو تر لاسه کولو په موخه د پياوړي ليکوال او ژب پوه انجنير خليل الله معروفی مقالاتو ته په ځانگړي ډول دهغه (ورودلغات بي مورد وناباب در زبان دری) - برلین - ۱۷ اگست ۲۰۰۵ مقالې ته مراجعه وکړی.